

ВІДПОВІДЬ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

на зауваження проєкту експертного висновку ГЕР

щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

1690 Соціальна педагогіка,

рівень вищої освіти Магістр, спеціальність 231 Соціальна робота

Київський національний університет імені Тараса Шевченка висловлює вдячність членам галузевої експертної ради за аналіз сильних і слабких сторін ОНП «Соціальна педагогіка» та за надання рекомендацій кафедрі й університету. Пропонуємо коментарі щодо висловлених зауважень і рекомендацій.

Проект висновку ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми. Рівень відповідності Критерію 1 (експертна група) - В (ГЕР) – В</p> <p>ГЕР обґрунтовує 1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Цілі ОНП «Соціальна педагогіка» сформульовані чітко та корелюються з місією та візією, означеними у Стратегії ЗВО.</p> <p>ГЕР обґрунтовує 1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Позитивним для ОНП вважаємо врахування досвіду зарубіжних університетів підготовки магістрів, зокрема таких як Великобританії (The University University of Central Lancashire, Preston, The Kingston University, London), Німеччини (EUFH European University of Applied Sciences), Іспанії (Universitat Oberta de Catalunya).</p> <p>Рекомендації ГЕР</p> <p>При наступному перегляді ОНП доповнити та уточнити інформацію про формування її унікальності.</p>	<p>Вдячні членам галузевої експертної ради за висвітлення сильних сторін ОНП за критерієм 1.</p> <p>Цілі ОНП «Соціальна педагогіка» є гнучкими, постійно корелюються зі Стратегією КНУТШ, сучасними освітньо-науковими та соціально-економічними викликами.</p> <p>Врахування та використання досвіду зарубіжних ЗВО щодо підготовки магістрів є важливим у реалізації ОНП «Соціальна педагогіка». ОП відкрита до подальшої міжнародної співпраці та партнерської взаємодії з зарубіжними ЗВО.</p> <p>При перегляді змісту та структури ОП обов'язково враховуються виклики часу, потреби ринку праці, що постійно посилює унікальність ОНП «Соціальна педагогіка».</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми. Рівень відповідності Критерію 2 (експертна група) - В (ГЕР) – В</p> <p>ГЕР обґрунтовує 2.2. Зміст освітньої програми має чітку структуру;</p>	<p>В оновленні змісту ОП у березні 2024 року посилено соціально-педагогічну складову: ФК.3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі</p>

Проект висновку ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Погоджуємо з висновками ЕГ щодо необхідності доповнення освітньої програми ФК, ПРН, які б підсилили її соціально-педагогічну складову.</p> <p>ГЕР обгрунтовує 2.7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності). ЗВО заявляє про врахування в ОНП низки професійних стандартів, таких як: соціальний працівник, соціальний менеджер, фахівець із соціальної роботи, завідувач відділення (соціальні послуги), директор закладу (установи) надання соціальних послуг, директор реабілітаційної установи (центру) для осіб з інвалідністю, методист навчально-методичної роботи з надання соціальних послуг, фахівець з питань молоді (молодіжний працівник), вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю. Разом з тим незрозумілим є які саме компетентності з такої великої кількості стандартів враховано в даній ОП.</p> <p>Рекомендації ГЕР При наступному перегляді ОНП підсилити соціально-педагогічне спрямування, доповнивши відповідними ФК, ПРН.</p>	<p>раннього втручання; ПРН.10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.</p> <p>Зміст діючої ОП враховує професійні стандарти, яким відповідають наступні компетентності: ЗК.2, ЗК.3, ЗК.6, ЗК.7, ЗК.8, ЗК.9, ЗК.10; ФК.2, ФК.3, ФК.4, ФК.5, ФК.7, ФК.8, ФК.12, ФК.14. В оновленні змісту ОП у березні 2024 року додано компетентність ФК.3.</p> <p>Соціально-педагогічне спрямування ОП посилено ФК.3 та ПРН.10.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. Рівень відповідності Критерію 3 (експертна група) - В (ГЕР) – В</p> <p>ГЕР обгрунтовує 3.4. Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. ЗВО наявні чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Разом з тим, і в самоаналізі немає прикладів їх визнання на даній ОНП. Це підтверджують також і ЕГ. В час військового стану в Україні, коли академічна мобільність студентів є ускладнена, варто практикувати проходження здобувачами освіти різних курсів на освітніх платформах (наприклад, Prometheus, osvita.ua, in), результати яких можна перезараховувати як частину ОК, окремі модулі, теми. Вважаємо, що такий</p>	<p>В час військового стану в Україні академічна мобільність здобувачів вищої освіти є пріоритетною в освітньому процесі ЗВО. Інформаційна робота щодо неформальної освіти та її сприяння забезпеченню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти в КНУТШ розпочата і активно поширюється. Кафедра соціальної реабілітації та соціальної педагогіки в контексті реалізації ОП довела до відома магістрантів можливості, ресурси неформальної освіти та перезарахування різних курсів підвищення професійної компетентності, як частин ОК, окремих модулів, тем дисциплін ОП.</p> <p>Практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній, інформальній освіті вже запроваджена та буде продовжуватись надалі у процесі реалізації змісту ОП</p>

Проект висновку ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>підхід може сприяти забезпеченню індивідуальної освітньої траєкторії.</p> <p>Рекомендації ГЕР Впродовж наступного навчального року запровадити практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній, інформальній освіті.</p>	<p>за наявності відповідного бажання здобувачів.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою. Рівень відповідності Критерію 4 (експертна група) - В (ГЕР) – В</p> <p>ГЕР обґрунтовує 4.2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).</p> <p>Робочі програми усіх ОК є доступні на сайті факультету, кожна з них має чітку структуру, змістове наповнення, критерії оцінювання, список використаних джерел.</p> <p>Разом з тим, наявні неточності у завантажених документах. Так, ОК 11 "Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності" . На першій сторінці робочої програми зазначено, що вона розроблена для ОНП Соціальна педагогіка, а у змісті самої програми - рекомендована для ОНП "Соціальна реабілітація".</p> <p>Рекомендації ГЕР До початку нового (2024-2025 н.р) усунути неточності та технічні помилки у робочих програмах ОК.</p>	<p>Неточність у ОК.11 "Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності" – усунуто.</p> <p>Відповідна робота розпочата, до початку нового (2024-2025 н.р) неточності та технічні помилки у робочих програмах ОП будуть усунені.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти на добросовісність. Рівень відповідності Критерію 5 (експертна група) - А (ГЕР) – В</p> <p>ГЕР обґрунтовує 5.1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої</p>	<p>Відповідно до критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в КНУТШ використовуються традиційні форми контрольних заходів. Проте, в рамках реалізації ОП використовуються інноваційні контрольні заходи: оцінка проектної, волонтерської діяльності; наукові досягнення; участь в олімпіадах; студентському самоврядуванні тощо.</p> <p>В рамках реалізації ОП використовуються інноваційні практики: робота з кейсами; підготовка есе; дуальна</p>

Проект висновку ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента, вони оприлюднені для студентів у робочих програмах, на платформах дистанційного навчання. Для проведення контрольних заходів застосовуються традиційні форми.</p> <p>ГЕР обґрунтовує 5.2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Форма атестації здобувачів освіти відповідає Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота. Застосування інноваційних практик не відзначаємо.</p> <p>ГЕР обґрунтовує 5.3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, стандартними для освітнього процесу, відповідають нормативним документам. Застосування інноваційних практик не відзначаємо.</p> <p>ГЕР обґрунтовує 5.4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. На ОНП підтримується політика дотримання академічної доброчесності, яка виявляється у використанні програми Unichek для перевірки робіт на антиплагіат, поширення інформації на лекційних заняттях про види академічної недоброчесності. Схвальним є участь КНУТШ у проекті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative –</p>	<p>відповідь на семінарських або практичних заняттях; підготовка та реалізація проєктів; підготовка тематичних відеорядів тощо.</p> <p>Зауважуємо, що в рамках реалізації ОП використовуються інноваційні контрольні заходи: оцінка проєктної, волонтерської діяльності; наукові досягнення; участь в олімпіадах; студентському самоврядуванні тощо.</p> <p>Наголошуємо, що в контексті реалізації ОП, наразі керуємось Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (протокол № 2 від 03 жовтня 2022 р., введено в дію наказом ректора № 569-32 від 05 жовтня 2022 р.; https://senate.knu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Положення_академічна-доброчесність.pdf). Рекомендацію щодо інноваційних практик беремо до уваги.</p> <p>Рекомендацію ГЕР щодо розширення та впровадження сучасних, інноваційних методів та форм популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти приймаємо до відома та врахуємо у подальшій реалізації ОП.</p> <p>Щодо зниження рівня відповідності Критерію 5 на В – погоджуємось частково.</p>

Проект висновку ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>Academic IQ) від Американських Рад з міжнародної освіти сприяє об'єднанню професійної спільноти освітян для обміну досвідом та співпраці задля підтримки академічної доброчесності та якості освіти. Застосування інноваційних практик не відзначаємо.</p> <p>Рекомендації ГЕР Розширювати та впроваджувати сучасні, інноваційні методи та форми популяризації академічної доброчесності серед студентів.</p>	
<p>Критерій 6. Людські ресурси. Рівень відповідності Критерію 6 (експертна група) - В (ГЕР) – А</p> <p>ГЕР обґрунтовує 6.1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, які залучені до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Наукові інтереси викладачів відповідають навчальним дисциплінам, які вони викладають. На сайті кафедри наявні профілі викладачів з відповідною інформацією про кожного. НПП мають значний досвід роботи за профілем ОНП та ОК, що підтверджується наявністю відповідних наукових публікацій у журналах, що входять до різних наукометричних баз даних, навчально-методичного доробку та ін. Підтримуємо висновок ЕГ і відзначаємо як зразкову те, що НПП є учасниками робочої групи з розробки професійних стандартів з соціальної роботи (Байдорова О. - професійний стандарт соціальний педагог), залучення до міжнародних програм освітніх грантів USAID (from the American people), як експертів в Програмі малих грантів Програми розвитку ООН Глобального екологічного фонду. Поєднують викладання з участю в дослідницьких проектах.</p> <p>ГЕР обґрунтовує 6.2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Процедура конкурсного добору НПП регламентується нормативними документами України, внутрішніми документами ЗВО (Статутом, відповідними</p>	<p>Вдячні ГЕР за високу оцінку критерію 6. Людські ресурси – А. Це є мотивом для підвищення якості освітніх послуг у процесі реалізації ОП та використання кращих ресурсів для високопрофесійної підготовки фахівців для соціальної галузі.</p>

Проект висновку ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>положеннями).</p> <p>ГЕР обгрунтовує 6.3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. ЗВО має широкий спектр установ та закладів, які залучені до реалізації ОНП, серед них як державні, так і комунальні, і громадські організації. Крім традиційних форм співпраці (гостьові лекції, участь у практичних заняттях, база практики), заслуговує на схвалення та поширення проведення дискусійних панелей, зустрічей з роботодавцями, світи, залучення роботодавців до складу екзаменаційних комісій, як експертів для внутрішнього забезпечення якості освіти.</p> <p>ГЕР обгрунтовує 6.4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. На основі відомостей самооцінювання ЗВО та звіту ЕГ ГЕР відзначає як зразкову практику активного залучення професіоналів практиків, експертів галузі, роботодавців до освітнього процесу. Це; працівники (заступник директора Найдьонова Л.) Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, Міністерства ветеранів, представники БО, фондів.</p> <p>ГЕР обгрунтовує 6.5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів застосовуючи низку власних програм, а також так і у співпраці вітчизняними та зарубіжними організаціями. (наприклад, з університетом прикладних наук НОВІА (Фінляндія). Викладачі ОНП проходили стажування на базі International Cultural and Educational Association and National Louis University (Чикаго, Іллінос), підвищили кваліфікацію на курсах «Prevention of sexual exploitation and abuse (PSEA)» (UNICEF Agora), HarvardX: FXB001: Child Protection: Children's Rights in Theory and Practice. Теми стажувань актуальні, відповідають сучасним вимогам та потребам соціально-педагогічної роботи, зокрема: «Основи роботи з носіями бойової травми», «Інтеграція психосоматичної медицини у систему психосоціальної підтримки в громадах», що сприяє наповненню освітніх компонентів сучасним та новітнім змістом. ГЕР відзначає як зразкову таку</p>	

Проект висновку ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>систему роботи.</p> <p>ГЕР обґрунтовує 6.6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності. У ЗВО працює Відділ академічної мобільності КНУТШ, залучаючи НПП до участі у програмах педагогічних досліджень, міжнародних проектах. Перелік наукових стажувань, програм в Україні (Одеса, Тернопіль, Київ) та за рубежом (США, Великобританія. , до яких залучені були викладачі кафедри, свідчить про високий професійний рівень викладачів кафедри, які залучені до реалізації ОНП.</p> <p>Рекомендації ГЕР На сайті кафедри систематично оновлювати науковий доробок НПП з відповідними посиланнями.</p>	
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси. Рівень відповідності Критерію 7 (експертна група) - А (ГЕР) – А</p> <p>ГЕР обґрунтовує 7.1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Інноваційною, та як таку, що вартує поширення серед інших ЗВО вважаємо функціонування Інклюзивного хабу, де студенти можуть відвідувати освітні заходи, використовувати простір для власних подій</p> <p>Унікальною практикою також є функціонування телеграм-каналів таких як: психологічної служби та «КНУ Кризовий», які створено задля збереження ментального здоров'я здобувачів вищої освіти.</p> <p>ГЕР обґрунтовує 7.2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. У ЗВО потужна база матеріально-технічних ресурсів, заслуговує на схвалення можливість доступу учасників освітнього процесу до таких ресурсів як: CUL online, SCOPUS, ScienceDirect, The New York Times, Web of Science,</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку критерію 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси – А.</p> <p>Популяризація практики активного застосування соціальних мереж, інформаційних каналів для роботи зі здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками наразі є і залишається пріоритетним вектором успішної реалізації ОП та якісної підготовки конкурентноспроможних фахівців соціальної роботи.</p>

Проект висновку ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>SciVal, EBSCO та ін, які особливо доречними є як для викладацької, так і наукової діяльності.</p> <p>ГЕР обґрунтовує 7.5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою. ЗВО створює належні умови для студентів з особливими освітніми потребами. Так, інноваційними на ОП є діяльність Інклюзивного хабу, які надають безкоштовні послуги як для здобувачів освіти, так і для викладачів.</p> <p>Рекомендації ГЕР Популяризувати практики застосування соціальних мереж, інформаційних каналів для роботи зі студентами, викладачами.</p>	
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми. Рівень відповідності Критерію 8 (експертна група) - А (ГЕР) – А</p> <p>ГЕР обґрунтовує 8.1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми</p> <p>Як інноваційну зазначаємо практику залучення студентів факультету соціології до моніторингового опитування. Опитування проводиться за постійною (моніторингову) і змінною частинами. Опитування проводять студенти третього та четвертого курсів під керівництвом викладачів факультету соціології та співробітників навчальної лабораторії з прикладних соціологічних досліджень і за підтримки керівництва університету. Слід зауважити, що опитування присвячені дослідженню різних сфер студентського життя.</p> <p>Рекомендації ГЕР Поглиблювати участь здобувачів освіти та представників органів студентського самоврядування у процедурах забезпечення якості та переглядах ОНП.</p>	<p>Висловлюємо вдячність ГЕР за об'єктивну оцінку критерію 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми – А. В умовах студентоцентрованої освіти роль студентського самоврядування в процедурах забезпечення якості та переглядах ОП є незаперечною. В контексті реалізації ОП представники органів студентського самоврядування є ресурсними і активними суб'єктами освітнього процесу.</p>

Проект висновку ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність. Рівень відповідності Критерію 9 (експертна група) - А (ГЕР) – В</p> <p>ГЕР обґрунтовує 9.2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін. У ЗВО діють традиційні та стандартні процедури перегляду, затвердження освітніх програм.</p> <p>ГЕР обґрунтовує 9.3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. Веб сайт університету, факультету, кафедри містить усю необхідну інформацію, що стосується освітнього процесу - ОНП, робочі програми, методичні матеріали для проходження практики, опитування роботодавців, здобувачів освіти. Навігація по сайту проста, зрозуміла, доступна.</p> <p>Рекомендації ГЕР ЗВО щоразу після перегляду ОНП оприлюднювати на офіційній сторінці факультету, кафедри узагальнені пропозиції роботодавців, студентів, щодо удосконалення змісту, внесення змін, доповнень.</p>	<p>Вважаємо за необхідне зауважити, що в оновленні змісту та структури останніх редакцій ОП (2022, 2024 рр.) взяли активну участь працедавці, випускники, представники громадського сектору, здобувачі вищої освіти, органи студентського самоврядування. Також було використано результати соціологічного опитування здобувачів вищої освіти КНУТШ, інформацію на кафедральній сторінці Facebook, сайті факультету психології КНУТШ тощо.</p>